

**НАЦРТ**

**ПРАВИЛНИКА**

**О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА**

**ЗА ВРЕМЕ ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ**

**ОРАГНИЗУЈЕ УСТАНОВА**

**I Опште одредбе**

**Члан 1**

Овим правилником прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Основна школа „Вук Караџић“ у Пожаревцу, као и одговорност запослених у извршавању одредаба закона, Статута и овог правилника.

**Члан 2**

Јединица локалне самоуправе обезбеђује средства за заштиту и безбедност ученика, у складу са чланом 159. став 2. тачка 7) Закона о основама система образовања и васпитања (даље: Закон).

**II Заштита од пожара**

**Члан 3**

Заштита од пожара обухвата скуп мера и радњи нормативне, управне, организационо-техничке, превентивне, образовне, информативно-васпитне и друге природе, које се организују и непрекидно спроводе на свим местима и објектима који су изложени опасности од пожара, а нарочито у: кабинетима хемије, школским радионицама, ложоници, учионицама и осталим просторијама које служе за извођење васпитно-образовног рада или боравак ученика и запослених.

**Члан 4**

Запослени и ученици школе дужни су да у спровођењу мере заштите од пожара поступају у складу са законом, плановима заштите од пожара, одлукама скупштине јединице локалне самоуправе које важе за све организације, одлукама школског одбора и других органа, као и одредбама овог правилника и других општих аката којима се регулише заштита имовине школе, ученика и запослених.

*Мере за заштиту од пожара*

**Члан 5**

Школа је дужна да утврди мере заштите ради отклањања узрока пожара, да спречи ширење пожара и заштити животе ученика, запослених и других грађана и имовину школе, као и друга материјална добра.

**Члан 6**

У свим школским просторијама где постоји опасност од пожара, школа је дужна да на најприступачнијим местима постави одговарајуће апарате за гашење пожара.

О роковима употребе, замене, одржавања и наменске употребе апарата за гашење пожара стара се и одговоран је домар Школе.

**Члан 7**

У објектима и у простору који се користи за смештај и употребу запаљивих течности и гасова, а нарочито у опасној зони, забрањено је:

- држање материјала подложног самозапаљењу;
- коришћење алата и уређаја који при употреби варнице;
- коришћење отворене ватре у било ком облику;

- приступање возилима која при раду погонског уређаја могу избацивати искре и

- одлагање запаљивих материја било које врсте.

#### **Члан 8**

Запаљиве течности се искључиво смештају у објекту, односно у резервоаре изграђене по одговарајућим прописима.

#### **Члан 9**

У хемијским кабинетима и школским радионицама запаљиве течности смеју се држати само у количинама потребним за једнодневну употребу, коју обезбеђује одговорни запослени уз свакодневну контролу предметног наставника.

#### **Члан 10**

Инсталације плина у хемијским кабинетима, радионицама, и другим просторијама за извођење наставе и извршавање других послова везаних за употребу плина, морају бити изведене по одговарајућим прописима.

#### **Члан 11**

Боце са плинком морају се држати у посебној просторији, а у радним просторијама само у броју који одреди надлежни орган.

#### **Члан 12**

Боце са плинком које се налазе у радним просторијама морају бити у затвореним ормарима и стално под кључем. Отварање и затварање боца врши се под директним контролом лаборанта, односно наставника.

#### **Члан 13**

Инсталације плина обавезно се контролишу најмање једанпут годишње, а по потреби и чешће. Контрола се поверава овлашћеној организацији, која врши преглед, отклања недостатке и издаје одобрење - атест за употребу. Без атеста не сме се користити инсталација плина. Проверавање на непропустљивост плина врши се једанпут недељно. Испитивање се не сме вршити отвореним пламеном.

#### **Члан 14**

У свим просторијама где постоји опасност од пожара морају се поставити видни натписи о забрани употребе шибица, упаљача, пушења и употребе отворене ватре у било ком облику.

#### **Члан 15**

Радни столови у хемијском кабинету, радионицама морају бити постављени тако да улаз и излаз, односно пролази могу у свако доба несметано да се користе, а нарочито да обезбеђују брзи излазак ученика и запослених у случају пожара, експлозије, или друге незгоде у вези са пожаром.

#### **Члан 16**

У просторијама из члана 15. овог правилника мора се вршити проветравање, о чему се стара наставник.

#### **Члан 17**

У свакој просторији мора се поставити - уградити вентилатор, који се обавезно укључује за време одмора између часова, а по потреби, и ако то врста вежбе дозвољава, и за време наставе. О укључивању вентилатора брине наставник.

#### **Члан 18**

После завршене наставе морају се искључити односно затворити сви пламеници, штедњаци, боце гаса, као и сви други грејни уређаји са усијаним површинама или који варнице и могу да изазову пожар или експлозију. Из свих просторија (радионице и др.) морају се сваког дана изнети све тканине које служе за брисање руку и машина, и одлажу се на места одређена за ту сврху.

#### **Члан 19**

Грејни уређаји и друга грејна тела на чврсто и течно гориво могу се користити само ако су технички исправни и ако имају одговарајући технички исправан прикључак, односно извод.

## Члан 20

О грејним уређајима стара се одговарајуће техничко и помоћно особље школе.

### *Задаци директора школе*

## Члан 21

Директор школе има следећа права, обавезе и одговорности у вези са организовањем заштите од пожара:

- да активно учествује у изради годишњег плана одбране од пожара и контроли стања инсталација и остале опреме;
- да врши надзор над извршавањем утврђених послова и радних задатака у вези са заштитом од пожара;
- да брине о извршавању одлука школског одбора и других органа и организација надлежних за послове одбране од пожара;
- да обавештава запослене и школски одбор о свим налазима надлежних, државних и локалних органа у вези са заштитом од пожара и даје предлог за отклањање утврђених недостатака;
- да обустави извођење наставе или обављање другог рада ако примети да прети опасност од пожара;
- да у случају пожара руководи радом на спасавању људи и имовине угрожених пожаром;
- да у случају избијања пожара, који се не може сузбити сопственим снагама и опремом школе, одмах позове најближу ватрогасну јединицу и пружи обавештење о величини пожара и обиму неопходне помоћи;
- да врши и друге послове по налогу школског одбора, скупштине града и других надлежних органа.

### *Дужности наставника*

## Члан 22

Наставник који изводи наставу у наведеним просторијама школе, у циљу заштите од пожара, дужан је да:

- организује и контролише спровођење мера за заштиту од пожара прописане овим правилником;
- отклања опасности за појаву и ширење пожара;
- упозна ученике са пожарним опасностима, мерама заштите и поступком напуштања просторија у случају пожара, експлозије или друге незгоде;
- обавештава директора школе о потреби хитног предузимања мера заштите од пожара, односно даје предлог за прекидање извођења наставе и другог облика васпитно-образовног рада због евентуалне опасности;
- удаљи из просторије ученике, запослене и сва друга лица која се не придржавају и не поштују прописане мере заштите од пожара;
- врши контролу количине и стања материјала склоног самозапаљењу;
- обавља и друге послове по налогу директора школе и школског одбора

### *Обавезе, домара и других запослених*

## Члан 23

**Домар** школе дужан је да сваког дана пре почетка рада школе изврши преглед свих просторија и увери се у исправност инсталација и постојање услова за несметани рад школе. Уколико домар примети неке неисправности дужан је да их отклони, а ако није у стању да то сам учини, дужан је да одмах обавести директора школе или другог запосленог надлежног за те послове.

Домар школе је дужан да се стара о исправности и употребљивости ватрогасних уређаја, опреме и средстава намењених за гашење пожара, као и да се она налазе увек на одређеном месту. Домар школе обавезан је да после завршеног рада обиђе све просторије и у њима отклони опасности које би могле да проузрокују пожар, експлозију или неку другу несрећу (искључи електро-уређаје, нарочито техничке, угаси ватре, уклони запаљиве течности и други лако запаљиви материјал).

#### **Члан 24**

**Ложач централног грејања** или запослени који ложе пећи за загревање просторија дужни су да у току рада стално воде рачуна да ватра - жар не изазове пожар, а пре напуштања зграде, после завршене наставе и рада осталих запослених школе, да се увере да не постоје опасности од пожара, односно да предузме мере да до пожара не дође. У току рада ложач централног грејања, (*било да је реч о коришћењу чврстог или течнок горива*), дужан је да се придржава одговарајућих прописа о раду тих уређаја.

#### **Члан 25**

**Запослени и ученици** одговорни су за спровођење противпожарних мера и дужни су да их се придржавају и спречавају да дође до избијања пожара а нарочито:

- да се упознају са пожарним опасностима и да стално спроводе мере за заштиту од пожара;
- да, када приметите пожар, најхитније обавесте запосленог задуженог за послове противпожарне заштите, и
- да учествују у гашењу пожара.

#### **Члан 26**

Директор школе дужан је да сваког запосленог који заснива радни однос упозна с прописима и мерама заштите од пожара, опасностима од пожара и организацијом заштите од пожара, и апаратима и уређајима за гашење пожара.

#### **Члан 27**

Неспровођење, непридржавање и неизвршавање прописаних против - пожарних мера сматра се повредом радне обавезе. Дисциплинска одговорност запослених не искључује материјалну и кривичну одговорност.

#### *Дужности школског одбора*

#### **Члан 28**

У вези са задацима заштите од пожара, школски одбор врши следеће послове:

- утврђује план заштите од пожара, на основу предлога домара ( референт за зштиту од пожара) и директора школе;
- утврђује мере за отклањање узрока и опасности од пожара и разматра стање противпожарне заштите;
- утврђује висину потребних средстава за организовање противпожарне заштите (финансијски план);
- врши анализу стања организованости, техничке опремљености и оспособљености запослених за коришћење апарата за гашење пожара;
- врши и друге задатке у вези са организовањем заштите од пожара који су општим актом школе и важећим прописима стављени у његову надлежност.

#### *Смештај и употреба запаљивих течности и гасова*

#### **Члан 29**

У сврху заштите живота и здравља запослених и ученика, материјалних добара - имовине школе, приликом смештаја и употребе запаљивих течности и гасова морају се спроводити мере заштите од пожара и експлозије.

#### **Члан 30**

Под смештајем запаљивих течности и гасова подразумева се трајно и повремено држање таквих течности и гасова у објектима, посудама и спољним просторијама.

## **Члан 32**

Употребом запаљивих течности и гасова сматра се њихов утовар у средства превоза и истовар из тих средстава, преношење, руковање код допреме, смештаја и отпреме, претакања и друге радње са овим течностима и гасовима.

## **Члан 31**

Запаљиве течности и гасови морају се држати у објектима, односно посудама које одговарају прописаним техничким условима и стандардима. Ови објекти морају имати одговарајуће проветравање, а на посуди у којој се држи запаљива течност мора бити ознака из које је видљива група у коју спада та запаљива течност.

## **Члан 33**

Резервоари и други објекти, као и посуде, постројења и уређаји који се користе код смештаја и употребе запаљивих течности и гасова могу се изграђивати, односно држати само на месту које одобри надлежни орган.

## **Члан 34**

Запаљиви материјал не може се смештати на простору који није удаљен најмање шест метара од објекта или дела објекта. Овај материјал не може се смештати на таванима школских зграда, степенишном простору, ходницима и осталим пролазима.

## **Члан 35**

Послови у вези са смештајем и употребом запаљивих течности и гасова могу обављати само лица за које је школа утврдила да су психофизички способна и стручно оспособљена за обављање тих послова.

*Оспособљавање запослених и ученика за гашење пожара*

## **Члан 36**

Ради очувања живота запослених и ученика и имовине угрожене пожаром, запослени и ученици се оспособљавају за руковање уређајима, опремом и средствима намењеним за гашење пожара и спасавање људи и имовине. Оспособљавање се врши по програму који утврди надлежни орган. Програм оспособљавања састоји се из теоретског и практичног дела наставе.

## **Члан 37**

Теоретској и практичној настави дужни су да присуствују сви запослени, као и ученици које одреде одељењске заједнице.

Од обавезе похађања наставе ослобађају се запослени који су, на основу других планова и програма, оспособљени за руковање уређајима, опремом и средствима намењеним за гашење пожара и спасавање људи и имовине.

## **Члан 38**

Оспособљавање запослених и ученика спроводи школа, уз стручну помоћ ватрогасних организација.

## **IV Заштита ученика за време извођења школске екскурзије и наставе у природи**

### **Члан 39**

Екскурзија као облик образовно-васпитног рада изводи се, као и настава у природи, у складу са наставним планом и програмом, годишњим програмом рада, а на основу добијене сагласности савета родитеља, као и плана о извођењу екскурзија за одговарајућу школску годину.

### **Члан 40**

Одељењски старешина, односно вођа екскурзије и наставник разредне наставе за време извођења наставе у природи, обавезни су да воде рачуна о здрављу ученика, о смештају и исхрани, о угодном и сигурном превозу, о безбедности, о облачењу прилагођеном временским приликама.

Ако за време екскурзије или наставе у природи неко од ученика теже оболи или се теже повреди, руководиоца екскурзије, односно наставник разредне наставе, дужан је да му обезбеди лекарски преглед, а по потреби и смештај у болницу или другу здравствену организацију.

О смештају ученика у болницу обавезно се обавештавају родитељи и директор школе.

#### **Члан 41**

Органи надзора над извођењем екскурзије и наставе у природи су: школски одбор, савет родитеља, директор, наставничко веће и одељењски старешина, чије је одељење на екскурзији, као и ученички парламент.

Задатак свих је да се обезбеди испуњење образовно-васпитног циља екскурзије, односно наставе у природи, као и да се учесници - ученици и наставници - вође екскурзије и наставе у природи - врате у добром здравственом стању.

### **V Заштита ученика у саобраћају**

#### **Члан 42**

Школа се стара да се ученицима, а нарочито деци млађег школског узраста пружи неопходна помоћ да се у јавном саобраћају сачувају од било каквог повређивања.

Обавеза је свих субјеката школе да предузму потребне мере у вези са додатним упозорењима возилима на ученике приликом доласка у школу и одласка из школе.

Обавеза дежурних наставника путничке смене и издвојеног одељења у Забели је да на време уз максималну безбедност омогући повратак ученика путника кућама након одржане наставе и насеља Драговац, Живица, Брежане, Дубравица и Батовац.

#### **Члан 43**

Школа се стара о заштити ученика у саобраћају путем обезбеђивања предавања саобраћајних стручњака, приказивањем филмова о саобраћају, израдом пригодних макета и проучавањем и вежбањем за сналажење у саобраћају, као и обезбеђивањем саобраћајне плицције ради дежурства на почетку и завршетку наставе, и предузимањем других мера, у сарадњи са надлежним органима, којим се обезбеђује заштита лица од осталих учесника у саобраћају у близини школе.

### **VI Задатак школе у спречавању злостављања ученика**

#### **Члан 44**

Задатак школе, и свих субјеката које делују у школи, је да се свим средствима боре у спречавању свих видова злостављања деце, у сарадњи са локалном и широм заједницом, органима власти, сталном службом обезбеђења у школи, као и сталним дежурањем ученика. -ПРЕДЛОГ-Наставници, стручни сарадници, Савет родитеља да дају предлоге приликом јавне расправе????????-до усвајања коначне версије

### **VII Завршне одредбе**

#### **Члан 50**

За спровођење овог правилника овлашћен и одговоран је директор школе.

#### **Члан 51**

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

У \_\_\_\_\_ дана \_\_\_\_\_ године

Број \_\_\_\_\_

ПРЕДСЕДНИК  
ШКОЛСКОГ ОДБОРА

\_\_\_\_\_  
(Име и презиме)